

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

XVI. De jure patronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

hæ duæ provinciæ vocantur *terra obedientiæ*. In reliqua Francia, ad quam *concordatum* proprie pertinet, jus *præventionis* inter Papam & ordinarium & a momento vacantia obtinet, ita ut provisiones priores posterioribus derogent stentque: quod moribus magis, quam lege aliqua, invaluit.

1) *Reg. 9.* 2) *Conf. ord. l. 1. tit. 11. §. 12.*

nisi beneficium vacet in curia Romana.

IX. CONCILIUM Basileense¹ exceperat reservationes in *corpore juris* expressas, quas usus restrinxit ad *vacantiam in curia*: quod jam Innocentii III. temporibus observatum legimus². Papa igitur beneficia, quorum titulares vel in curia, vel duorum dierum itinere a curia decedunt, solus confert³. Idem jus cardinali legato a latere & vicelegato Avenionensi⁴, ita ut in ista legatione tres concurrant collatores, ordinarius, legatus & Papa, inter quos jus præventionis obtinet.

1) *Sess. 12. decret. de elect.* 2) *C. 23 X de accus.*

3) *C. 2. X. de præb. in 6. extravag. ad regim. & execr.*

4) *C. 1. de off. leg. in 6.*

C A P. XVI.

DE JURE PATRONATUS.

I.

Nominatio vel est ex jure communi, vel ex privilegio.

COLLATOR sæpe in conferendo beneficio adstringitur ad nominationem alterius; quod ubi fit, provisio, non *collatio* audit, sed *institutio*. Jus nominandi vel præsentandi vel ex jure communi descendit, ut *patronatus*; vel

ex privilegio, ut nominationes gradum & indultum habentium, item nominationes regis Francorum aliorumque principum.

II. JUS patronatus præcipue locum habet in parochiis ruralibus, sacellis & minorum collegiatarum præbendis. Pleraque enim hujus generis beneficia originem debent oratoriis, quæ magnates & alii opulenti homines in prædiis suis in usum domesticorum & vasallorum suorum exstruxere. Quibus Episcopus unum vel plures submitit clericos, qui sacrum facerent, quive a dominis expetebantur, ne quos alere tenerentur, qui iis displicerent¹. Postea quum essent Episcopi, qui hunc morem contemnerent, & domini, qui jure suo abuterentur, & Ecclesiam in servitutum redigere tentarent; canonum auxilio opus fuit².

Juris communis est jus patronatus. Hujus origo.

- 1) THOMASS. disc. part. 1. l. 2. c. 7.
- 2) Concil. Aurel. 4. c. 7. 1. Tolet. 4. c. 2. Wormat. c. 49. C. 4. X. de jur. patr. Conc. Trid. sess. 25. c. 9.

III. PATRONUS est, qui Ecclesiam fundavit vel dotavit: quod idoneis documentis, aut quadragenaria possessione, tribus præsentationibus roborata, probandum. Jus patronatus transit ad hæredes & quoscunque successores, quippe prædiis affixum¹. Si prædium est ecclesiasticum, patronatus est ecclesiasticus; si profanum, laicus, licet per accidens clericus eum possideat, veluti patrimonii partem. Sequitur alienationem prædii, cujus accessorium est; sed separatim vendi nequit, quippe jus spirituale². Est indi-

quis sit patronus

visibile nec inter plures heredes spargendum: sed heredes aut conjunctim aut alternatim nominant, quorum suffragia si discrepant, præferendus est a pluribus nominatus, vel pluribus excellens dotibus ³. Suffragia autem per stirpes feruntur; non per capita. Hoc exercet, qui prædium possidet, licet dominium in lite versetur ⁴.

1) C. 7. X. de jur. patr. 2) C. 16. eod.

3) C. 3. eod. 4) C. 7. c. 19. eod.

quis &
quando
sit nomi-
mandus?

IV. PATRONO laico IV. menses indulgentur ad nominandum ¹. Sed in Normannia aliisque provinciis VI. ² Ecclesiastico ubique VI. qui tamen variare nequit, suoque jure defunctus est, si unum præsentavit, licet ab ordinario indignus reputetur; quia in patrono ecclesiastico præsumitur canonum peritia ³. In laico ignorantia excusatur, qui si præsentavit indignum, alium, immo duos præsentare conjunctim & ordinario electionem permittere potest ⁴. Nec in Francia Papa laicum prævenire, nec ordinarius laico invito personas præsentatas permutare potest, quia hoc ipso per indirectum læderetur dominium prædii, cujus accessorium patronatus est. His commodis ecclesiasticus patronus haud fruitur. Si patronus intra tempus præstitutum non nominat, jure suo pro eo tempore excidit, quod ad ordinarium devolvitur. Patronus, etiam si clericus, quantumcumque idoneus, semetipsum præsentare non potest, filium potest ⁵.

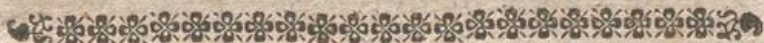
1) C. un. de jur. patr. in 6. 2) Consuet. Norm. art. 70.

3) C. 24. X. de jur. patr. 4) C. 29. eod. 5) C. 26. eod.

V. PATRONUS habet jus protegendi Ecclesiam, invigilatque commodis ejus¹. Ecclesiasticus rationes ab administratoribus exigere potest: laicus vero episcopum monet, si bonorum dilapidatio metuitur. Habet etiam honores præcipuos, ut primus sit in processione, primus suffiatur, aqua benedicta adspargatur, ad eucharistiam accedat, & si ad inopiam vergit, ab Ecclesia illi *modeste* succurratur². Jus Patronatus, ut ceteræ servitutes, amittitur *interitu rei*, cui inhæret, si Ecclesia forte excisa, si beneficium extinctum; *renunciatione vel cessione* Ecclesiæ facta; *non-usu*, si ordinarius est in possessione libere conferendi: *crimine*, quod in re feudali *felonia* audiret, ut, si parochum occidisset³; *hæresi*, quæ est crimen læsæ majestatis divinæ. Sed hæc quidem exercitium tantum suspendit in patrono laico, quod ipse vel heredes ejus recuperant, simulatque cum Ecclesia catholica in gratiam redeunt.

- 1) C.16. q.7. c.31. 2) C.25. X. eod. 16. q.7. c.30.
3) C.12. X. de pæn.

CAP. XVII.

DE HIS, QUI LAUREA ACADEMICA SUNT INSIGNITI.

I.

JUS horum hominum nititur decretis *concilii Basileensis*. Doctores Parisienses atque aliarum academiæ magistris, qui utilissimam Ecclesiæ in componendo schismate Avenionensi operam navaverant, summa in conciliis ea

Gradu-
tis ob sin-
gularia
merita